

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Tomáše Prince

Žitý prostor dětí z Cikánské osady pod Letanovským mlýnem

Petr Gibas, MSc.

Bakalářská práce Tomáše Prince „Žitý prostor dětí z Cikánské osady pod Letanovským mlýnem“ si klade za cíl zmapovat žitý prostor dětí ze jmenované osady, „zprostředkovat jakým způsobem jej účastníci výzkumu vnímají a popsat jednotlivé způsoby jeho ustavování“. Práce je založena na terénním výzkumu, jehož pojetí bylo multi-metodické se zaměřením zejména na vizuální metody výzkumu: mentální mapy, photo-elicitation, analýza vizuálních reprezentací pořízených samotnými účastníky výzkumu.

Strukturně je práce rozčleněna do tří celků. Po nezbytném úvodu následuje teoretické ukotvení, po kterém přichází kapitola věnovaná vizualitě ve společenskovědním výzkumu a použitým metodám. Poté se již autor cele věnuje analýze nasbíraného materiálu a vlastní terénní zkušenosti, která tvoří stěžejní část práce.

Text je psán čtivým jazykem, autor nicméně zároveň dokazuje, že je schopný strukturovat, koncipovat a napsat velmi kvalitní odborný text. Práce je teoreticky a metodologicky výborně ukotvena. Teoretická část představuje uvedení do problematiky „žitého světa“, v níž autor s přehledem kombinuje uchopení prostoru z pohledu fenomenologie (Patočka), fenomenologicky orientované humanistické geografie (Relph, Seamon, Tuan), obecnějších společenskovědních konceptualizací (deCerteau, Lefebvre) a současné antropologie krajiny (Ingold, Tilley). V metodologické části jsou představeny použité vizuální metody výzkumu, a to jak na obecné rovině, tak i prostřednictvím popisu způsobů jak byly konkrétně aplikovány v terénu. V této části přechází text do příjemně čtivé, osobní, etnografické roviny, kterou neopouští ani v části popisující samotný terénní výzkum a analyzující jeho výsledky.

Text je hojně prokládán obrazovým materiálem, což je v případě vizuálně orientovaného výzkumu samozřejmě velmi dobře – od Tomášových fotografií uvádějících do prostředí samotné osady, přes fotografie vyfocené dětmi-respondenty výzkumu, dodávající tomuto pohledu bezprostřednost a vhléd, až po mentální mapy s jejich analytickým potenciálem. S obrazy je nakládáno účelně, nikoli pouze jako s ilustrací, ale jako s materiálem k analýze. Na základě diskursivně analyzovaného vizuálního materiálu a výzkumnické zkušenosti s prostorem jsou pak (obrazově i textově) představeny základní konstitutivní prvky žitého světa dětí z osady – rozpínající se od ústředního prvku domova, přes místa her a školu, až k horizontu žitého světa (lesu a obcím v okolí). Práce diskutuje i místa, „kam se nechodí a o kterých se nemluví“, a dává tak čtenáři nahlédnout žitý prostor dětí z Letanovské osady od centra významu až po hranice imaginární geografie světa za horizontem.

Bakalářskou práci považuji za velmi kvalitní a vystupující vysoko nad průměr. Za kvalitní považuji důkladné teoretické ukotvení, které ukazuje, že se autor v dané problematice velmi dobře orientuje na teoretické úrovni. Líbí se mi i zevrubná diskuse metod včetně kritického zhodnocení jejich použití. Zároveň je třeba ocenit práci s vizuálním materiálem, a to jak v rámci terénního výzkumu (na bakalářskou práci neotřelé výzkumné metody a jejich kombinace jako zejména propojení pořizování vizuálního materiálu samotnými respondenty a photo-elicitation), tak i jeho použití v textu.

Předkládanou bakalářskou práci považuji za výbornou a nemám k ní připomínek. Jako hodnocení navrhuji známku *výborně*.